

EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBOS REKOMENDACIJA

2026 m. rugsėjo 17 d.

**kuria iš dalies keičiama Rekomendacija ESRV/2015/2 dėl makroprudencinės politikos priemonių
tarptautinio poveikio vertinimo ir savanoriško abipusiškumo**

(ESRV/2026/4)

(C/2026/5157)

EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBOS BENDROJI VALDYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą ⁽¹⁾, ypač į jo IX priedą,

atsižvelgdama į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1092/2010 dėl Europos Sąjungos finansų sistemos makrolygio rizikos ribojimo priežiūros ir Europos sisteminės rizikos valdybos įsteigimo ⁽²⁾, ypač į jo 3 ir 16–18 straipsnius,

atsižvelgdama į 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB ⁽³⁾, ypač į jos VII antraštinės dalies 4 skyriaus I skirsnį,

atsižvelgdama į 2011 m. sausio 20 d. Europos sisteminės rizikos valdybos sprendimą ESRV/2011/1, kuriuo patvirtinamos Europos sisteminės rizikos valdybos darbo tvarkos taisyklės ⁽⁴⁾, ypač į jo 18–20 straipsnius,

kadangi:

- (1) siekiant užtikrinti nacionalinių makroprudencinės politikos priemonių veiksmingumą ir nuoseklų taikymą, pagal Sąjungos teisę reikalaujamą pripažinimą svarbu papildyti savanorišku abipusiškumu;
- (2) Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacijoje ESRV/2015/2 ⁽⁵⁾ nustatyta makroprudencinės politikos priemonių savanoriško abipusiškumo sistema siekiama užtikrinti, kad visos vienoje valstybėje narėje aktyvuotos pozicijomis grindžiamos makroprudencinės politikos priemonės būtų abipusiškai taikomos kitose valstybėse narėse;
- (3) 2026 m. birželio 29 d. ⁽⁶⁾ Danijos mokesčių ir ekonomikos augimo ministerija, veikdama kaip paskirtoji institucija pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnį, pranešė Europos sisteminės rizikos valdybai (ESRV) apie savo ketinimą patikslinti dabartinę sektoriaus sisteminės rizikos rezervo (sSyRB) normą, kaip tai numatyta tos direktyvos 133 straipsnyje. Šis pranešimas yra susijęs su šiuo metu galiojančia priemone, apie kurią pirmą kartą ESRV buvo pranešta 2023 m. spalio 10 d. Po minėto pranešimo ESRV priėmė Nuomonę ESRV/2023/12 ⁽⁷⁾, kurioje pripažino, kad priemonė yra pagrįsta, proporcinga, veiksminga ir efektyvi, siekiant spręsti rizikos, kuriai ji skirta, klausimą. Europos Komisija leido priimti šią makroprudencinės politikos priemonę, tačiau ji faktiškai nebuvo aktyvuota. Priemonė vėliau buvo pakeista ir apie ją vėl buvo pranešta ESRV 2024 m. birželio 7 d. ESRV nuomone, atlikus šį patikslinimą, tik nedaug nukrypta nuo priemonės, apie kurią buvo pranešta 2023 m. spalio 10 d.;

⁽¹⁾ OL L 1, 1994 1 3, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/1994/1/oj.

⁽²⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1092/oj>.

⁽³⁾ OL L 176, 2013 6 27, p. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>.

⁽⁴⁾ OL C 58, 2011 2 24, p. 4.

⁽⁵⁾ 2015 m. gruodžio 15 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacija ESRV/2015/2 dėl makroprudencinės politikos priemonių tarptautinio poveikio vertinimo ir savanoriško abipusiškumo (OL C 97, 2016 3 12, p. 9).

⁽⁶⁾ Pranešimas vėliau buvo atnaujintas ir iš naujo pateiktas 2026 m. liepos 3 d.

⁽⁷⁾ 2023 m. lapkričio 16 d. Europos sisteminės rizikos valdybos nuomonė ESRV/2023/12 dėl Danijos pranešimo apie sisteminės rizikos rezervo normos nustatymą arba pakartotinį nustatymą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų priežiūros 133 straipsnį. Paskelbta ESRV interneto svetainėje www.esrb.europa.eu.

- (4) makroprudencinės politikos priemonė, apie kurią pranešta 2026 m. birželio 29 d., yra 7 % sektoriaus sisteminės rizikos rezervo norma, taikoma visoms veiklos leidimą Danijoje gavusioms kredito įstaigoms individualiai ir konsoliduotai. Ji bus taikoma visų rūšių pozicijoms, esančioms Danijoje, nefinansinių korporacijų atžvilgiu, veikiančių nekilnojamojo turto sektoriuje, kurios nustatomos remiantis jų ekonominės veiklos rūšių statistiniu klasifikatoriumi Europos Sąjungoje, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1893/2006 ⁽⁸⁾;
- (5) patikslinta makroprudencinės politikos priemonė nuo priemonės, apie kurią buvo pranešta 2024 m. birželio 7 d., skiriasi trimis aspektais: i) pozicijos dalis, kuri neįtraukiama taikant sSyRB, padidinama nuo paskolos ir turto vertės santykio, patenkančio į 0 %-15 % intervalą, iki intervalo 0 %-30 %; ii) papildomi reikalavimai, susiję su vidaus reitingais pagrįstais modeliais, įtraukiami apskaičiuojant pagal riziką įvertinta poziciją, kuri yra šios priemonės pagrindas; ir iii) subsektorius „nekilnojamojo turto operacijos už atlygį arba pagal sutartį“ neįtraukiamas taikant priemonę. Priemonė sSyRB taikoma nuo 2026 m. birželio 30 d. Priemonę ne vėliau kaip praėjus dvejiems metams nuo jos pradinio taikymo peržiūrės paskirtoji institucija, kuri veikia kaip paskirtoji institucija pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnį;
- (6) kadangi pasaulinių ar kitų sisteminės svarbos įstaigų (G-SII/O-SII) rizikos rezervo normos ir SyRB normos suma nėra padidinta jokiam atskiram bankui, patikslintai priemonei nereikalingas Komisijos leidimas. Bendras patikslintos makroprudencinės politikos priemonės poveikis yra dabar galiojančios priemonės sušvelninimas, kadangi apytiksliai 24 % sumažinamas kapitalo rezervui būtinas kapitalas;
- (7) savo 2026 m. birželio 29 d. pranešime Danijos mokesčių ir ekonomikos augimo ministerija taip pat pateikė ESRV prašymą pagal Direktyvos 2013/36/ES 134 straipsnio 5 dalį rekomenduoti abipusiškai taikyti patikslintą makroprudencinės politikos priemonę;
- (8) dabar galiojanti priemonė yra įtraukta į makroprudencinės politikos priemonių, kurias rekomenduojama taikyti abipusiškai pagal Rekomendaciją ESRV/2015/2, sąrašą ir ją rekomenduojama taikyti individualiai ir konsoliduotai. Pranešus ESRV 2023 m. spalio 10 d., iš pradžių buvo rekomenduojama abipusiškai taikyti priimant 2023 m. gruodžio 8 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendaciją ESRV/2023/13 ⁽⁹⁾, ir vėliau priimant 2024 m. liepos 8 d. Rekomendaciją ESRV/2024/3 ⁽¹⁰⁾;
- (9) Rekomendacijoje ESRV/2015/2, kuri iš dalies pakeista Rekomendacija ESRV/2017/4 ⁽¹¹⁾, rekomenduojama, kad atitinkama institucija, kuri aktyvuoja makroprudencinės politikos priemonę, pateikdama ESRV abipusiškumo prašymą, turėtų pasiūlyti reikšmingumo ribą, žemiau kurios individualaus finansinių paslaugų teikėjo, kurio nustatytos makroprudencinės rizikos pozicija jurisdikcijoje, kurioje atitinkama aktyvuojanči institucija taiko makroprudencinės politikos priemonę, gali būti laikoma nereikšminga. ESRV gali rekomenduoti kitą ribą, jei mano, kad tai būtina;
- (10) gavusi ESRV pateiktą Danijos mokesčių ir ekonomikos augimo ministerijos prašymą dėl priemonės abipusiško taikymo ir siekdama: i) užtikrinti, kad aukščiau apibūdinti Danijos makroprudencinės politikos priemonės patikslinimai būtų atspindėti, ir ii) kad būtų užkirstas kelias neigiamam tarptautiniam poveikiui (reglamentavimo veiksmingumo „nutekėjimo“ ir reguliavimo arbitražo forma), kuris galėtų atsirasti įgyvendinus Danijoje taikomą makroprudencinės politikos priemonę, ESRV bendroji valdyba nusprendė, kad priemonė bus ir toliau įtraukta į makroprudencinės politikos priemonių, kurias ji rekomenduoja abipusiškai taikyti pagal Rekomendaciją ESRV/2015/2, sąrašą, ir rekomendavo patikslinti priemonę atsižvelgiant į Danijos mokesčių ir ekonomikos augimo ministerijos prašymą;

⁽⁸⁾ 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1893/2006, nustatantis statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3037/90 bei tam tikrus EB reglamentus dėl konkrečių statistikos sričių (OL L 393, 2006 12 30, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1893/oj>).

⁽⁹⁾ 2023 m. gruodžio 8 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacija, kuria iš dalies keičiama Rekomendacija ESRV/2015/2 dėl makroprudencinės politikos priemonių tarptautinio poveikio vertinimo ir savanoriško abipusiškumo (ESRV/2023/13) (OL C, C/2024/3114, 2024 5 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3114/oj>).

⁽¹⁰⁾ 2024 m. liepos 8 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacija, kuria iš dalies keičiama Rekomendacija ESRV/2015/2 dėl makroprudencinės politikos priemonių tarptautinio poveikio vertinimo ir savanoriško abipusiškumo (ESRV/2024/3) (OL C, C/2024/5044, 2024 8 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5044/oj>).

⁽¹¹⁾ 2017 m. spalio 20 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacija ESRV/2017/4, kuria iš dalies keičiama Rekomendacija ESRV/2015/2 dėl makroprudencinės politikos priemonių tarptautinio poveikio vertinimo ir savanoriško abipusiškumo (OL C 431, 2017 12 15, p. 1).

- (11) ESRV bendroji valdyba taip pat nusprendė toliau rekomenduoti taikyti konkrečiai įstaigai nustatytą maksimalią 200 mln. EUR reikšmingumo ribą, kuria priemonę abipusiškai taikanti valstybė narė gali vadovautis taikydama *de minimis* principą. Atitinkamos priemonę abipusiškai taikančios institucijos gali atleisti įstaigas nuo sektoriaus sisteminės rizikos rezervo reikalavimo, jei atitinkamos jų pozicijos neviršija 200 mln. EUR;
- (12) todėl reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti Rekomendaciją ESRV/2015/2,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

DALINIAI PAKEITIMAI

Rekomendacija ESRV/2015/2 iš dalies keičiama taip:

- 1) 1 skirsnio C rekomendacijos 1 dalyje aprašytos Danijai taikomos priemonės pakeičiamos taip:

„— 7 % sektoriaus sisteminės rizikos rezervo norma visų rūšių pozicijoms, esančioms Danijoje, nefinansinių korporacijų atžvilgiu, užsiimančių nekilnojamojo turto operacijomis, nustatytomis remiantis jų ekonominės veiklos statistiniu klasifikatoriumi Europos Sąjungoje, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 1893/2006, išskyrus socialinio būsto asociacijas ir būstų kooperatyvų asociacijas, ir nekilnojamojo turto operacijomis už atlygį arba pagal sutartį, ir išskyrus kiekvienos pozicijos dalį, kurios paskolos ir turto vertės santykis patenka į 0–30 % intervalą, neįtraukiama į pozicijų, kurioms taikoma sektoriaus sisteminės rizikos rezervo norma, apimtį.“;
- 2) Priedas iš dalies keičiamas remiantis šios rekomendacijos priedu.

Priimta Frankfurte prie Maino 2026 m. rugsėjo 17 d.

ESRV bendrosios valdybos vardu
ESRV sekretoriato vadovas
Francesco MAZZAFERRO

PRIEDAS

Rekomendacijos ESRV/2015/2 priedas iš dalies keičiamas taip:

- 1) su Danija susijusi priemonė pakeičiama taip:

„7 % sektoriaus sisteminės rizikos rezervo norma visų rūšių pozicijoms, esančioms Danijoje, nefinansinių korporacijų atžvilgiu, užsiimančių nekilnojamojo turto operacijomis, nustatytomis remiantis jų ekonominės veiklos statistiniu klasifikatoriumi Europos Sąjungoje, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 1893/2006, išskyrus socialinio būsto asociacijas ir būstų kooperatyvų asociacijas, ir nekilnojamojo turto operacijomis už atlygį arba pagal sutartį, ir išskyrus kiekvienos pozicijos dalį, kurios paskolos ir turto vertės santykis patenka į 0–30 % intervalą, neįtraukiama į pozicijų, kurioms taikoma sektoriaus sisteminės rizikos rezervo norma, apimtį.“

- 2) dalies, kurioje aprašytos Danijai taikomos priemonės, skirsnis „I. Priemonės aprašymas“ pakeičiamas taip:

„I. Priemonės aprašymas

1. 7 % sektoriaus sisteminės rizikos rezervo norma bus taikoma visoms nacionalinėms kredito įstaigoms.
2. Ji bus taikoma visų rūšių pozicijoms, esančioms Danijoje, nefinansinių korporacijų atžvilgiu, užsiimančių nekilnojamojo turto operacijomis, išskyrus socialinio būsto asociacijas ir būstų kooperatyvų asociacijas, ir nekilnojamojo turto operacijomis už atlygį arba pagal sutartį. Atitinkama skolininko ekonominė veikla nurodoma pateikiant nuorodą į Sąjungos statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, nustatytą Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 (*).
3. Kiekvienos pozicijos dalis, kurios paskolos ir turto vertės santykis patenka į 0–30 % intervalą, neįtraukiama į pozicijų, kurioms taikoma sisteminės rizikos rezervo norma, apimtį.
4. Priemonė bus taikoma individualiai ir konsoliduotai.“

(*) Konkretūs sektorių pozicijų pogrupiai, kuriems bus taikoma sSyRB, yra pagrįsti EBI gairėmis dėl atitinkamų sektorių pozicijų pogrupių, kuriems kompetentingos arba paskirtosios institucijos gali taikyti sisteminės rizikos rezervą pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnio 5 dalies f punktą, (EBA-GL-2020-13), paskelbta EBI interneto svetainėje www.eba.europa.eu.

- 3) dalies, kurioje aprašyta su Danija susijusi priemonė, skirsnis „II. Abipusiškumas“ pakeičiamas taip:

„II. Abipusiškumas

5. Abipusiškumą taikančioms atitinkamoms institucijoms rekomenduojama Danijos priemonę abipusiškai taikyti ją taikant visų rūšių pozicijoms, esančioms Danijoje, nefinansinių korporacijų atžvilgiu, užsiimančių konkrečia ekonomine veikla, kuri nustatoma taip: „Nekilnojamojo turto operacijos“ pagal NACE Rev 2.1. kodą „M“ (*), išskyrus socialinio būsto asociacijas ir būstų kooperatyvų asociacijas, ir nekilnojamojo turto operacijomis už atlygį arba pagal sutartį. Iš šių pozicijų reikėtų atimti kiekvienos pozicijos dalį, kurios paskolos ir turto vertės santykis patenka į 0–30 % intervalą.
6. Atsižvelgiant į Danijos mokesčių ir ekonomikos augimo ministerijos prašymą, atitinkamoms institucijoms rekomenduojama Danijos priemonę abipusiškai taikyti individualiai ir konsoliduotai.
7. Jei jų jurisdikcijoje negalima įgyvendinti tokios pačios makroprudencinės politikos priemonės, atitinkamoms institucijoms rekomenduojama pasikonsultavus su ESRV taikyti makroprudencinės politikos priemonę, kurią galima įgyvendinti jų jurisdikcijoje ir kurios poveikis panašiausias į priemonės, kurią rekomenduojama abipusiškai taikyti, taip pat priimti Direktyvos 2013/36/ES VII antraštinės dalies 2 skyriaus IV skirsnyje nustatytas priežiūros priemonės ir įgaliojimus.

8. Valstybėms narėms rekomenduojama abipusiškai taikyti priemonę per tris mėnesius nuo šios rekomendacijos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

(*) Europos Sąjungos statistinis ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (NACE Rev. 2.1), Eurostatas, Liuksemburgas, 2025.“

- 4) dalies, kurioje aprašyta su Danija susijusi priemonė, skirsnis „III. Reikšmingumo riba“ pakeičiamas taip:

„III. Reikšmingumo riba

9. Priemonę papildo konkrečiai įstaigai nustatyta Danijoje esančiomis pozicijomis grindžiama reikšmingumo riba, kuria atitinkamos priemonę abipusiškai taikančios institucijos gali vadovautis taikydamos *de minimis* principą. Kredito įstaigos gali būti atleistos nuo sektorių sisteminės rizikos rezervo normos reikalavimo, jei atitinkamos jų sektorinės pozicijos neviršija 200 mln. EUR, t. y. maždaug 0,3 % visų Danijos pozicijų, susijusių su nekilnojamojo turto įmonėmis. Siekiant įvertinti, ar reikšmingumo riba buvo pasiekta, pozicijos, įrašytos FINREP šablono F 20.07.1 grafoje Danijoje „nekilnojamojo turto operacijos“ gali būti naudojamos kaip pakaitinis rodiklis nekilnojamojo turto bendrovių pozicijų atveju. Jei reikšmingumo riba pasiekama, sSyRB turėtų būti abipusiškai taikoma ir turėtų būti taikoma konsoliduotai ir individualiai. Vertinant, ar reikšmingumo riba buvo pasiekta konsoliduotu lygmeniu, turėtų būti atsižvelgiama į visas pozicijas, turimas per filialus, kylančias iš tiesioginio tarpvalstybinio skolinimo ir turimas per patronuojamąsias įmones.
10. Vadovaujantis Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktu, 200 mln. EUR reikšmingumo riba yra rekomenduojama maksimali riba. Todėl atitinkamos institucijos vietoj rekomenduotos ribos taikymo gali savo jurisdikcijoje nustatyti žemesnę ribą, jei tai tikslinga, arba priemonę abipusiškai taikyti be jokios reikšmingumo ribos. Nustatydamos reikšmingumo ribą, atitinkamos institucijos turėtų atsižvelgti į individualaus finansinių paslaugų teikėjo makroprudencinės rizikos poziciją Danijoje įvertinti, ar ją galima laikyti nereikšminga.
11. Jeigu valstybėse narėse nėra veiklos leidimą gavusių kredito įstaigų, turinčių reikšmingų pozicijų Danijoje, atitinkamų valstybių narių atitinkamos institucijos pagal Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktą gali nuspręsti abipusiškai netaikyti Danijos priemonių. Šiuo atveju atitinkamos institucijos turėtų stebėti pozicijų reikšmingumą ir joms rekomenduojama abipusiškai taikyti Danijos priemones, kai kredito įstaigos peržengia atitinkamas reikšmingumo ribas.“